

השפעת מועדי ניפוט על איכות הסיבים

מנחם יוגב - המכון למיון כותנה בשיתוף: צוות מילוסיב, צוות מנפטת העמק, צוות סיבי הדרום וצוות המכון למיון כותנה.

מבוא

עם סגירת מנפטת סיבן מחד והגדלת שטחי הפימה מאידך, התברר כי עונת הניפוט תהיה ארוכה מהרגיל, וזאת למרות שיפורים שנעשו בכל המנפטות שמטרתם להגדיל את התפוקה. קיים חשש כי כותנה שתנופט מאוחר בעונה עשויה להיפגע במרכיבי איכות שונים ובכך יתכן כי יגרם נזק כלכלי לבעליה. לכן תוכנן נסוי שיתבצע בכל המנפטות ובו תנופט כותנה שנקטפה באותו יום – במועדים שונים לאורך העונה וייבדקו כל מרכיבי האיכות.

מתכונת הניסוי

בכל מנפטת נבחרה חלקת כותנה גדולה, המייצרת לפחות 9 ערמות, שבו נקטפה הכותנה באותו יום. 3 ערמות נופטו בתחילת אוקטובר – מועד א'. 3 ערמות נופטו במחצית נובמבר – מועד ב' ו-3 ערמות נופטו בסוף דצמבר – תחילת ינואר – מועד ג'.

הכותנה מוינה במכון המיון במיון מסחרי והדוגמאות נשמרו במכון המיון. כל הדוגמאות של אותו מועד ניפוט, מכל המנפטות מוינו שוב בתהליך מיון מחקרים (2 מסרקים) במועד אחד. נערך מיון ידני שבו "פורק" מרכיב הטיב למרכיבי גוון ופסולת בנפרד.

מנפטת מילוסיב: חלקה 7 בקיבוץ אפק, הזן: P-008, תאריך קטיף 9.10.06.
תאריכי ניפוט: 17.10.06, 26.11.06, 17.01.07.

מנפטת העמק: חלקה 320 בגד"ש העמק, הזן: P-008, תאריך קטיף 3.10.06.
תאריכי ניפוט: 17.10.06, 3.12.06, 31.12.06.

סיבי הדרום: חלקה 15 בשדה יואב, תאריך קטיף 3.10.06.

תאריכי ניפוט: 10.10.06, 15.11.06, 26.12.06.

מכון המיון: תאריכי מיון מחקרים: 30.10.06, 12.12.06, 24.01.06.

תוצאות

מילוסיב

הדבקה	חוזק	אורך	פסולת	גוון	טיב	תאריך ניפוט
1	40.0	1.33	1.3	1.32	22.2	17.10.06
1	39.8	1.32	1.16	1.22	21.3	26.11.06
1	39.7	1.32	1.23	1.41	22.1	17.01.06

אין מובהקות סטטיסטית.

מנפסת העמק

הדבקה	חוזק	אורך	פסולת	גוון	טיב	תאריך ניפוט
1	38.7	1.35	א 1.96	1.16	א 24.39	17.10.06
1	38.8	1.35	ב 1.22	1.13	ב 20.93	3.12.06
1	38.7	1.35	ב 1.32	1.15	ב 21.46	31.12.06

יש מובהקות סטטיסטית בדרוג הפסולת במועד הניפוט הראשון ביחס למועדים האחרים, ובהתאם התקבלה מובהקות בדרגת הטיב. ההבדלים ברמת הפסולת נובעים מהעובדה שבמועד הניפוט הראשון טרם התאפסו ביצועי המנפטה לאחר השיפוץ הנרחב שעברה במהלך הקיץ. לאחר מכן שופרו ביצועי הניקוי של המנפטה כפי שנראה במועדים ב' וג'.

סיבי הדרום

הדבקה	חוזק	אורך	פסולת	גוון	טיב	תאריך ניפוט
1	40.1	1.37	1.18	1.26	20.39	10.10.06
1	39.9	1.36	1.16	1.2	20.26	15.11.06
1	39.9	1.36	1.2	1.23	20.25	26.12.06

אין מובהקות סטטיסטית.

מסקנות

בכותנה מאותה חלקה, שנקטפה באותו יום – אין הבדלים בתוצאות המיון בין ניפוט מיידי לניפוט במשך ולאחר כ 3 חודשים.

באיחסון נכון לא נגרם לערמת הכותן כל נזק גם לאחר 3 חודשים ומספר אירועי גשם. יש משמעות לקטיף נכון, נקי ויבש ואיחסון נכון, וכן להקפדה על כיסוי נכון של הערמה ומעקב מתמיד אחר שלמות הכסוי בעיקר לאחר ארועי סופה או גשם.